

Közzétette: Szerkesztő 3.

2017. május 13. szombat, 21:28

Kevesen hallottak róla, pedig a Délvidék futballéletének szent helye a hétszáz lelkes Tóthfalu. Immár hatodik éve működik a faluban a Nyers István Akadémia, amelynek vezetője, Utasi Jenő atya töretlenül hisz abban, hogy a futball segít a környékbeli fiataloknak gyökereik ápolásában és céljaik megtalálásában. Helyszíni riport a délvidéki labdarúgás legkülönlegesebb intézményéből.

Az Ásotthalom-Királyhalom időszi határátkelén átkerekezünk Szerbiába, hogy folytassuk utunkat a Délvidék 2011 óta működő utánpótlásnevelő helye, a tóthfalusi Nyers István Akadémia felé. Düledező házak, roskatag fakerítések, elkopott boltfeliratok emlékeztettek a bácskai úton a vajdasági hétköznapi küzdelmeire, a huszadik század durva bakancsnyomára.

GPS helyett eddig is a térképre vagy a helyiek útmutatására támaszkodtunk, itt a szokásosnál is több útelágazásnál szorulunk emberi segítségre, a szántókon keresztül igyekszünk rövidíteni. Kapájára támaszkodva kémleli a közelgő viharfelhőket egy munkában megszületett ember, leszólítjuk, útbaigazítást kérünk tőle.

„Tóthfalu? Várjanak csak. Nem járok én sokat ki a faluból. Vagy harmincöt évvel ezelőt volt dolgom arrafelé” – ráncolja homlokát, majd bizonytalanul elmutat a messzeségbe. A boldog élet nem távolságfüggő, a világegyetem néhol csak a marhahatártól a repceföldekig terjed. Alig húsz kilométerre, két településnyire vagyunk úti célunktól...

Hamisítatlan falusi hangulatkép fogad a 97 százalékosan magyarok lakta vajdasági Kispiac, az elhagyott futballpálya rozsdás vaskapuja mögött megrakott kukoricagóré magasodik. A csapat jó évtizede megszűnt, a helyi fiatalok körében nagy az elvándorlás, sokan már a középiskolát is Magyarországon végzik. Aki elmegy, ritkán tér vissza.

Biciklis országjárásunk eddigi legszebb szakaszával ajándékoz meg a Vajdaság, Kispiac után végtelenbe nyúló bácskai szántóföldek között, kemény földúton haladunk jó tempóban, 20-25 kilométer per órás sebességgel. Magányos tanyák, útszéli kereszttek kísérik utunkat, különösen emlékezetes marad egy vén gesztenyefa alatt megbúvó lakatlan házacska, amelynek omladozó falát a sokat szenvedett vidék történelmének vészterhes tanújaként golyónyomok sebhelyei pötytyözik. A velebiti halastónál álló pumpaházat elhagyva érkezünk meg úti célunkhoz, az Utasi Jenő atya vezette utánpótlás-akadémiának otthont adó faluba.

Közzétette: Szerkesztő 3.

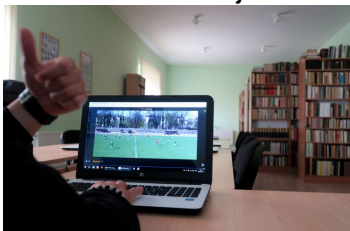
2017. május 13. szombat, 21:28

Legutóbb két évvel ezelőt jártunk Tóthfalun, akkori első benyomásunkat nehéz feledni: miközben a pályán két csapat edzett éppen, a központi épületben fuvolaszó hallatszott, odabent délutáni zenetanítás zajlott. Az akadémia névadója a Szabadkáról induló, hihetetlenül kalandos életű, az ötvenes években az Internazionale egyik legfényesebb csillagaként tündöklő Nyers István, a helyben működő általános iskolával és környékbeli középiskolai háttérrel megteremtett intézmény nevelési koncepciója pedig túlmutat a másutt jellemző pusztán „játékosgyártáson”.

A hatvan bentslakásos kollégista számára a felkészült edzői gárda a legmodernebb eszközökkel, az országban a Crvena zvezdát megelőzve bevezetett holland Coerver-rendszerrel és részletes számítógépes elemzőprogrammal segíti a fejlődést (a boszorkánykonyhába Volford Tibor edző enged betekintést). Ám ami ennél is lényegesebb: nem labdajátékos focistákat, hanem sokoldalú, kulturált, keresztény értékekkel és a magyar hagyományokkal pallérozott fiatalokat szeretnének újjáépíteni. Általános iskola is tartozik a kollégiumhoz, a középiskolásokat pedig buszokkal szállítják a környékbeli iskolákba.

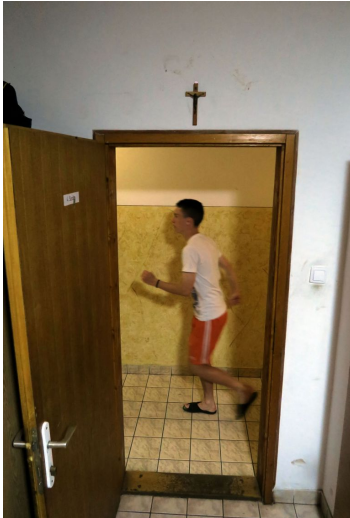

Vannak szerb növendékek is szép számmal, az U19-es csapat edzése például két nyelven zajlik, a magyar légkör azonban meghatározó, a március 15-i ünnepségen ugyanúgy felsorakozik Dragomir vagy Predrag, mint Sándor vagy Mihály.

S hogy merre tovább? A Ferencvárossal kötött együttműködési és támogatói megállapodás alapján az U13-as, U15-ös, U17-es és U19-es korosztályok előtt a következő nagy állomásként az Üllői úti stadion távoli képe lebeg, és bár ketten már szerencsét próbálhattak a magyar fővárosban, a kapcsolat többet ígér, a vajdasági futballiskolára érdemes nagyobb figyelmet szentelni Budapesten.

Közzétette: Szerkesztő 3.

2017. május 13. szombat, 21:28

Bár a fiatalokat felkaroló helyi plébános szerényen hallgat munkája küzdelmeiről, munkatársai elárulják titkos „b?neit”: az elhagyott szántóföldeken, f?csomóról f?csomóra, tégláról téglára kialakított szellemi és futballm?hely első id?szakában bizony el?fordult, hogy téli hidegben hétf?re még volt t?zifa, keddre már nem. Jen? atya vett egy nagy leveg?t, és kiadta az utasítást: „A gyerekek nem fázhatnak, ki kell vágni a templom körüli feny?ket...”

Tóthfalusi látogatásunk estéjén különleges programra gy?inek össze a Nyers István Akadémia kollégista növendékei: az intézmény vezet?je, az 1977 óta a vajdasági falu plébánosaként szolgáló Utsai Jen? atya mesél életéről a gyerekeknek. Következzen néhány szemelvény az elhangzott történetekből.

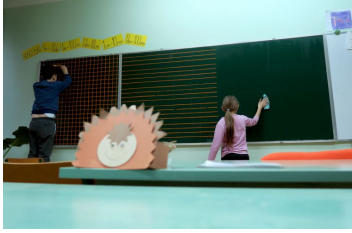
„Zentán születtem. A Tisza-parti szép emlékek megmaradtak, a gyerekkori pecázások, az első úszótempók a folyóban. Édesapám borbély volt, haját nyírt, beretvált egész nap a facsavaros borbélyszékén, rendszerint én vittem neki ebédet és vizet. Egyszer út közben összetörtem a kancsót, sírtam vigasztalhatatlanul. Erre valaki odajött hozzám, és kifizette az árát. Akkor elhatároztam, hogy ha segíthetek valakin az életben, akkor segíteni is fogok.”

„Nem hiányoztak a gyerekkori csínytevések, Tell Vilmosként l?ttem bele a nyílvessz?t egy el?ttem szaladó fiú popsijába, az Egri csillagokból vett puskaporrecepttel bombát gyártottam,

Közzétette: Szerkesztő 3.

2017. május 13. szombat, 21:28

egy barátom pedig a környék biciklijének gumiját szúrta ki, hogy felvirágoztassa kerékpárjavító boltját. Fociztam az iskolacsapatban, aztán törést jelentett, hogy a kommunista időkben kitalálták a vasárnapi edzéseket. Otthon közöltem, nem megyek többé templomba, mert tréningezni szeretnék. A szüleim hallani sem akartak róla.”

„Egy mondatot sem tanultam meg Zentán szerbül, a szabadkai középiskolában azonban szerbhorvátul folyt a tanítás. Végtelenül izzadtam. Érettségi után jött a katonaság, sok-sok megaláztatás, piszoártakarítás. De a fegyelmet megtanították.”

„A délszláv háború idején nehéz időszakot éltünk, harci járművet néztem farkasszemet Tóthfalusi templomával, csempésztük a gyógyszert Szegedre, a tanyavilágban tejes akciókat szerveztünk. A falusi plébánián segítettek a háború sújtotta asszonyokat, akik elvesztették férjüket, gyermeküket. Szívbe marcangoló volt hallgatni a tragédiákat.”

„Négy álarcos férfi rám támadt a templomban 1999. november 9-én. Letérdeltettek, földre tepertek, egyikük bakancsával rúgta az arcom. Talán csak szimpla rablótámadás volt, katonai bajonettel kivágtak a keretéből és elvittek néhány képet. Küzdelmes pillanatok ma is adódnak, az összetört kancsó azonban számomra örök tanulságul szolgál.”

Jenő atya eladása után a diákokat elnyelik a kollégiumi hálósobák, az ajtók mögül innen is, onnan is lármás ricsaj hallatszik. Még egy-két hangos kacaj, harsány szó visszhangzik a folyosón, aztán végleg éjszakai csend telepszik a tóthfalusi Nyers István Akadémiára.

A népességfogyás, az elvándorlás és az asszimiláció következtében az ezredforduló óta évente mintegy négyezer fellel csökken a Vajdaság magyar lakossága. Szerbia magyar közössége ma durván negyedmillió lélekszámú, a kevés abszolút magyar többségű község egyike – Magyarkanizsa, Zenta, Ada, Topolya és Kishegyes mellett – a hétszáz fellel Tóthfalusi.

Közzétette: Szerkesztő 3.

2017. május 13. szombat, 21:28

Az itt működő, vállaltan magyar gyökere Nyers István Akadémia környékbeli tehetséges futballisták felkarolásával párhuzamosan a közegellenállás is indokolja. Utasi Jenő atya, a tóthfalusi utánpótlásnevelde Don Boscója kimondja keserű tapasztalatát: „A magyar gyerekek az igazi szerb kluboknál nem tudnak érvényesülni, már csak a szülői lobbija miatt sem. Nekünk muszáj segítenünk őket. Tóthfaluban a futball egyszerre cél és eszköz.”

(Hátsó Füves blog)

{module [160]}
{nomultithumb}